

З ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

5 грудня 2000 р. позивач гр. О. звернувся до відповідача за медичною (стоматологічною) допомогою — лікування зубів. Позивач стверджував, що при пломбуванні лікарем-стоматологом гр. Я. 7-го зуба верхньої лівої щелепи пломбувальний матеріал був виведений за межі верхівки кореневого каналу, потрапив у гайморову пазуху, спричинивши гайморит. У лютому 2005 р. позивач звернувся до ЦМЛ, де йому було встановлено діагноз — стороннє тіло у гайморовій пазусі та скеровано до обласної клінічної лікарні (далі — ОКЛ). Лікарі відділення щелепно-лицевої хірургії ОКЛ встановили діагноз — стороннє тіло верхнього щелепового синуса зліва, хронічний гайморит зліва, що зумовило необхідність проведення пацієнту хірургічної операції — гайморотомії та видалення стороннього тіла.

У позовній заяві від 11 березня 2005 р. гр. О. висунув вимоги про відшкодування матеріальної (287,21 грн) і моральної шкоди (10 000 грн), яку йому завдав стоматолог гр. Я. шляхом надання „неякісної медичної стоматологічної послуги” (пломбування кореневого каналу 7-го зуба з метою наступного протезування), що, на його думку, стало причиною гаймориту і наступного оперативного втручання, а також пов’язаних з цим ускладнень.

Свої позовні вимоги гр. О. ґрунтував на Законі України „Про захист прав споживачів” від 15.12.1993 (у редакції, що була чинна на час розгляду спору), Ліцензійних умовах провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства охорони здоров’я від 16.02.2001.

Відповідач аргументував свою позицію у справі, спираючись, зокрема на Медико-економічні критерії надання стоматологічної допомоги на I, II, III рівнях (Наказ МОЗ України від 22.11.2000 р. № 305 — далі Наказ). Цей документ є основним регламентуючим актом при здійсненні контролю та нагляду за суб’єктами різних форм власності, що надають стоматологічну допомогу населенню і рекомендовані для використання при оцінці якості надання стоматологічної послуги. Згідно з Наказом, відповідач був зобов’язаний здійснити такі діагностичні процедури, як первинний огляд хворого, що включає запис анамнезу, фізичних обстежень, запланованої програми діагностики та лікування, а також лікувальну процедуру: пломбування каналу кореня зуба, використовуючи при цьому спеціальний матеріал для пломбування кореневих каналів.

Відповідач наголошував, що оглянув позивача й усно надав повну та достовірну медичну інформацію (відповідно до ст. 32 Конституції України, ст. 285 Цивільного кодексу України, ст. 23 Закону України про інфор-

мацію, п. „е” ст. 6 та 39 Основ законодавства України про охорону здоров'я та Рішення Конституційного Суду України від 30.10.1997 р. (справа К. Устименка)), у тому числі про діагноз і план лікування (про що свідчить підпис гр. О. в амбулаторній картці, де відображено згоду на медичне втручання, яка, згідно зі ст. 43 Основ законодавства України про охорону здоров'я, повинна бути інформованою та добровільною), гарантійний термін лікарського засобу, що використовувався при пломбуванні каналів коренів 7-го зуба і правила його збереження. Ознайомившись з медичною інформацією, позивач погодилася на такі умови надання стоматологічної послуги. Було проведено односеансне лікування пульпіту з анестезією (з використанням препарату “PIEZON MASTER 400”).

Аналіз матеріалів справи, показів сторін, експертів, свідків дав можливість стверджувати, що і лікарські засоби, і методи лікування відповідач обрав правильно і згідно з чинним законодавством, а тому факт “надання позивачу неякісної стоматологічної послуги” не підтвердився. У процесі розгляду справи не було встановлено ні протиправності діянь відповідача при наданні стоматологічних послуг, ні вини її виконавця.

Представник відповідача наголошував і на відсутності причинового зв'язку між проведенням діагностичних і лікувальних заходів стоматологом Я. при лікуванні 7-го зуба і заподіянням матеріальної і моральної шкоди гр. О. Діагноз “гайморит” було встановлено після операції (покази позивача у протоколі судового засідання), згідно з показами представника позивача (протокол 9-15-24.11.2005 р.), останній не звертався з приводу гаймориту протягом 2000–2005 рр. за медичною допомогою. На час розгляду справи ознак гаймориту в гр. О. не виявлено (висновок експертизи).

Встановивши відсутність причинового зв'язку між наданням стоматологічної послуги в 2000 р. й оперативним втручанням, проведеним лікарем щелепно-лицевого відділення, було з'ясовано, що підстав для цивільно-правової відповідальності лікаря Я. немає.

Міський суд у позові гр. О. відмовив. Позивач, вважаючи рішення незаконним, оскаржив його, а апеляційний суд задовольнив апеляційну скаргу гр. О. частково. Рішення суду першої інстанції у справі було скасовано, позов О. задоволено частково. А саме: вирішено стягнути з відповідача на користь гр. О. 287,21 грн матеріального відшкодування та 2000 грн морального відшкодування. Касаційні скарги подали обидві сторони, за результатами їх розгляду Верховний Суд України остаточно поставив крапку в цій справі, задовольнивши касаційну скаргу представника відповідача (ухвала від 26.10.2006). Суд відзначив, що рішення апеляційного суду підлягає скасуванню із залишенням у силі рішення суду першої інстанції.